

Felelős szerkesztő:

Dr.

SALACZ ELEMÉR

Szerkesztőség:

I. ker. BELICEY-U.

9. SZ.

SZARVASI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 120 k.

Negyedévre 30 k.

Egyes szám 2 k.

Kiadóhivatal:

I. K. BELICEY

UT 9. SZÁM.

Lapfajdónos: a Szarvasi Kisgazdák és Földmívesek Pártköre

Felelős kiadó: Gulyás Pál.

Megjelenik minden Pénteken reggel.

Megdöngött

vasárnap a pesti flaszter a csizmák kemény léptei alatt. Megdöngött a Vérmező, hol alig 2 éve még Kun Béla tartott hadiszemlét és hirdetett gyűlöletet és halált.

Ünnepi seregszemlére gyűlt össze vasárnap Budapesten a nemzet fenntartó eleme, nemzetünk ezeréves életének soha ki nem apadó erőforrása: a földműves osztály. Összegyűlt, hogy megerősítse azok hitét, akik vallják, hogy nem lesz itt többé vörös rémuralom, mert táboruk csirájában fojtja el az első ily próbálkozást. Összegyűlt, hogy megerősítse azoknak a reményét, akik biznak az isteni örökigazságban s Magyarország feltámadásában. Összegyűlt, hogy erősítse a szeretetet, mely a magyarságot a borzalmak után testvéri egységbe fűzte az apostoli kettős kereszt s nemzeti eszme szent kötelékével. Összegyűlt, hogy megmutassa acélos erejét, mely a nemzeti élet és a nemzeti jövő döntő tényezőjévé avatja. Összegyűlt, hogy az ország népe előtt tegyen hitvallást politikai higgadságát és józanságát dokumentáló programjáról, melynek legjellemzőbb vonása az, hogy nem osztálypolitikai program. Mert hiszen alapvető gondolatai, sőt részletkérdései is mind olyan természetiek, hogy elsősorban, sőt majdnem kizárólag egyetemes nemzeti érdekeket és nem önző osztály érdeket tartanak szem előtt, első követelményül a nemzeti és keresztény gondolatnak minden vonatkozásban való érvényesülését állítva fel.

Ezeket hangoztatták vissza vasárnap a kisgazdák impozáns ünnepségének keretében Budavár ősi falai. A földmívelő Magyarország egetverő élni akarását és százezrek ajkán a nemzeti imát:

Hazádnak rendületlenül légy hivedő magyar!

Teljesen felszabadul a gabonatorgalom.

Az ideai termés forgalmáról újabb rendelet készül. A minisztertanács ugyanis elhatározta, hogy ezután az állam szabadforgalomban fogja a termelőktől megvásárolni a hatósági támogatásra szoruló lisztszükségletét. Ennélfogva az ideai termést már teljes szabadforgalomban lehet értékesíteni.

A minisztertanácson nem változott a korábbi álláspont, mely szerint az állam ezután is csak a közszolgálati alkalmazottakat, iparosokat, munkáso-

kat, keresetnélkülieket és vagyontalánokat, mint amilyenek a rokkantak, hadiözvegyek, árvák, fogja lisztsegítésben részesíteni.

Az ideai termés az eddigi jelentés szerint annyi lesz, hogy Magyarországon a szükségleteket fedezni fogja. Külföldre nem engedjük azonban ki a gabonát addig, amíg mindenkinek szükséglete nem lesz biztosítva. A gazdaközönségnek nem célja, hogy a gabona árát fölverje, ellenkezően a legnagyobb örömmel látják, hogy leszállnak az árak, csak azt várják, hogy a többi árunál is leszálljanak az árak. A magas gabonaárból a gazdaközönségnek semmi haszna nincs.

A kisgazdapárt köréből vett értesítés szerint ez a forma nagyon megnyugtatólag hatott a termelőkre.

A malmosokkal folytatott tárgyalások a legjobb reményekkel indultak meg, és legrövidebb időn belül módjában lesz a közlelmezési miniszteriumnak azt a ház elé terjeszteni.

Mayer János közlelmezési miniszter kijelentette, hogy az új gabona-rendelet rövidesen megjelenik. A malmokkal folytatott tanácskozás során úgy döntöttek, hogy a kiörlési arányt megváltoztatják. A kiörlés eddigi arányát nyolcvan százalékról hetvenöt százalékra csökkentik, aminek következménye az lesz, hogy a kenyér minősége megjavul, de ugyanolyan arányban emelkedik az ára is. A kiörlési arány megállapításánál az ideai gabona súlyminőségét vették alapul. Minthogy az ideai gabona a beérkezett jelentések szerint hetvenöt százalékosnak ígérkezik, a kiörlési arányt is hetvenöt százalékban kellett megállapítani.

Meghosszabbították a bankjegyek kicserélésének határidejét.

A pénzügyminiszter a hivatalos lapban rendeletet tett közzé, amellyel a magyar felülbélyegzésű 10.000 és 1000 K-ás bankjegyeknek államjegyekre levonás nélkül való kicserélésének eddigelő f. évi május hó 25-ig megállapított határidejét f. évi június hó 6-ig bezárólag meghosszabbítja. A magyar felülbélyegzésű 100 koronás bankjegyek kicserélése tekintetében a közeli napokban történik intézkedés.

AZ

ingatlanok vágyovásága.

Milyen lesz a ház és földbirtokválság?

Hirt adtunk már arról, hogy a pénzügyminiszter rövidesen benyújtja az ingatlanok vagyonszállására vonatkozó törvényjavaslatot. A tervezet szerint a

házak és földbirtokok válságának kivételére a következők szolgálnak alapul:

A házválságot az 1918., 1919. és 1920. évi nyers házbérbijövedelem átlagának háromszorosában állapítják meg, de leszámítják belőle a házon bekebelezett kamatterhek husz százalékat. Az olyan házaknál, amelyeknél a házbérbijövedelmet nem lehet alapul venni, a válság a házosztályadó többszöröse lesz. Itt is figyelemmel a házra betáblázott teherre. A házválságot természetesen a tulajdonosok nem kötelesek egyszerre lefizetni, hanem részletekben is törleszthetik, amelynek tartama alatt a válságösszeg fennmaradó része után hat és fél százalékos kamatot tartoznak fizetni. A válsággal megterhelt ház eladása esetén a vételár 15 százaléka a házválság.

Ezt az összeget azonnal le kell fizetni. E házra bekebelezett válságösszeget a telekkönyvben azonnal törlik. A háztulajdonosoknak joguk van arra, hogy a házválságot bármikor egy összegben lefizessék, a felét hadi kölcsönkötvényekkel is.

A földválság, amint azt már előzetesen jelentettük, — a föld nagysága és a haszonbér nagysága szerint — a haszon egy bizonyos részét válság fejében magának igényli. Középbirtokoknál a vagyonszállás lefizetése kombináltan történik és pedig úgy, hogy a válság bizonyos részét természetben, másik részét pedig készpénzben kell leróni. A kisbirtokoknál a válság csakis készpénzben történhetik.

A vagyonszállás le nem fizetett részét itt is a birtokra kebelezik be s utána a törlesztési idő tartama alatt a fennmaradó összeg után szüneten 6,5 százalékos kamatot jár.

Kellő statisztikai adatok hiányában ezidőszerint még nem számítható ki, hogy az ilyen alapon kivett ház- és földválság milyen összeget eredményez. Hozzávetőleges becslés szerint ebből több milliárd várható.

Pártélet.

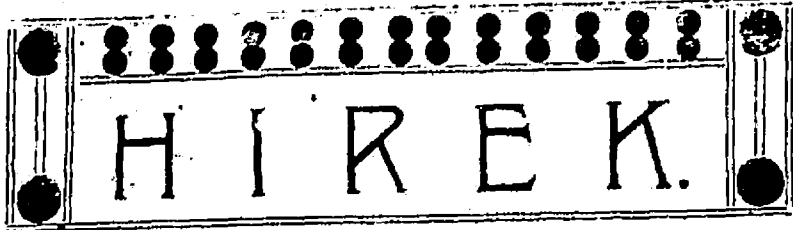
A szarvasi kisgazdák és földművesek pártköre-nek válaszmánya vasárnap délelőtt 10 órakor rendkívüli válaszmányi ülést, d. u. 2 órakor pártértekezletet tart. A párttagok felkéretnek, hogy ez értekezletre lehetőleg teljes számban jelenjenek meg.

Darida Samu és György

kocsigyártók

SZARVASON, Deák Ferenc-u. 434.

Élvállalunk mindennemű igás kocsik, szekerek készítését és javítását, ugyszintén minden néven nevezendő féderes kocsik (hintók) készítését, átalakítását és javítását pontos kivitelben mérsékelt árért.

— **Szarvas fennállásának 200 éves jubileuma.** A történet feljegyzése szerint Szarvasra 1722-ben jött az első telepítvényes, névszerint Valentyk alias Osztrolucky, kinek leszármazói még ma is vannak itt. Ez évtől számítódik tehát Szarvas alapítása, ami azt jelenti, hogy a jövő 1922-ik évben községünk fennállásának 200-ik évfordulójához fog eljutni. Fel kell tennünk, hogy községünk ezt az évfordulót jelentőségéhez méltóan kívánja megünnepelni. Minthogy pedig ily ünnepegy előkészítése fölttlenül hosszabb időt igényel, célszerűnek láttuk ez évfordulóra felhívni már most az illetékes tényezők figyelmét.

— **A mezőgazdasági cikkek kivitele.** A kormány elhatározta, hogy a jövőben a mezőgazdasági termények kivitelét a földművelésügyi miniszterium fogja intézni, hol erre Péchy Tibor osztálytanácsos kap megbízást. A kisgazdapárti képviselőkkel történt megbeszélés alapján a pénzügyminiszter a kiviteli illeték alá eső áruknak jegyzékét a következőképen rendelte kiegészíteni: lucernamag 200 K, másféle heremagvak a lucernamag és tisztítatlan lóhere kivételével q-ént a telysuly után 100 K, búkköny, csilagfürt q-ént a telysuly után 100 K, ökör 2000 K, bika 2000 K, tehén 2000 K, juh 300 K, sertés 120 kg-nál nehezebb 1000 K darabonként. A tisztíthatlan lóhere kiviteli illetékmentesen vihető ki.

— **Árvaház megnyitása.** Amint értesültünk rövid időn belül az evangélikus árvaház megnyílik. Az árvaház ideiglenesen a főgimnázium tornacsarnoka melletti házban — a régi főjegyzői lakban nyer elhelyezést. Az árvaház szép ünnepély keretében adatik át magasztos céljainak. Az evangélikus hívek áldozatkészségétől függ, hogy az árvaház állandó épülete minél előbb felépüljön, még pedig egy olyan helyen, mely a legalkalmasabb arra, hogy egy modern árvaház ott nyerjen elhelyezést.

— **Erlőjáróságunk figyelmébe.** Most van folyamatban az utcai árkok tisztítása s ezzel kapcsolatosan az uttestek rendezése. A legtöbb utcán már ezen munkálatok befejezést nyertek, de vannak utcák, amelyek ezen rendezéstől teljesen elestek. Ilyen rendezetlenül maradt utcák a Jókai Mór, Damjanich és Saléitrom s ezeket keresztben átszelő utcák. Ugy halljuk, hogy a fent elsorolt utcák rendezése ez időszertint nincs is tervbe véve. Kérjük községünk Erlőjáróságát, hogy az említett utcák rendbe hozásáról sürgősen intézkedjék, mert ezen utcák nagyon is el vannak hanyagolva. Már pedig az itt lakók is fizetik a községi adót.

— **Az első 24 számos óra.** A budapesti nyugati pályaudvar érkezési oldalán csoportba verődve néznek fel az emberek a királyi váróterem fölé, ahol megjelent a legújabb érdekesség: az első óra, amelyre a huszonnégy órás időszámításnak megfelelően 24 szám van oda pingálva. A régi megfakult fekete számnak alatt lángoló vörösen rítkitának az új számkok, amelyek új időt jelentenek a MÁV és a posta forgalmában. A régi jelző hármas szám mellett ott virít a tizenötös, a hatos mellett a tizennyolcas, a kilences mellett a huszonegyes szám. A tizenkettes mellett az új időszámítás végpontja húzódik meg ezzel a jelzéssel: 240. Az emberek fejcsóválva néznek fel a furcsa óralapra s egy balyus falusi néni oda szól a társának:

— Mit nem értünk még meg Kati?

— **Villanyvilágításunk.** Alighanem legdrágább széles e világon, de bizonyos, hogy tuldrága, pláne most, amikor az olaj ára rohamosan esett. Remélhetőleg az Erlőjáróság gondoskodni fog arról, hogy a szarvasi villamosvilágítást is elérje az „olcsósági hullám“. De ne tiz esztendő múlva.

— **Halálozás.** Grósz Lambert, a szarvasi borbély és fodrász-mesterek nesztora szerdán este rövid szenvedés után 66 éves korában elhunyt.

— **Aki a színház folyosóján cigarettázik.** Hétfőn este a szolgálatos tűzoltó parancsnok észrevette, hogy egy társaságban egy uri ember a színház folyosóján cigarettázik, ami — igen helyesen — szigorúan tiltva van. Minthogy az erre őt figyelmeztető ügyeletesnek gorombán felelt, az igazolásra szólította fel, aminek azonban eleget tenni nem tudott, minek következtében előállították az őrszobára, ahol kiderült, hogy a gorombáskodó cigarettázó egy öcsödi tanító. A feljelentés ellene megfététt és reméljük, hogy a rendőrhatalóság intő példálul kellő szigorral fog eljárni, mert szinte elképzelhetetlen az a szerencsétlenség, ha színháznak csufolt fatákolmányunkban tűz ütne ki. Van elég hely a színház körül, tessék ott cigarettázni.

— **Tilos a katonasapka viselése.** A legújabb honvédelmi miniszteri rendelet szerint polgári egyén semmiféle katonasapkát nem viselhet még zsinórzat és jelzések nélkül sem.

— **A városok szervezése.** A Városok Lapja írja, hogy a törvényhozás még 1912. évben utasította a kormányt, hogy két éven belül a városok szervezetről, közigazgatásáról és háztartásáról törvényjavaslatot terjesszen elő. A törvényjavaslat — a városok kongresszusán hozott határozat folytán — már el is készült, de a kormány még késik azoknak a betérjesztésével. Az új városi törvény annál sürgősebb volna, mert a békeszerződés 96 várostól fosztotta meg Magyarországot és a régi községi törvény a változott viszonyok folytán elavult, a városok jogos igényei azon tulnöttek. A cikk hivatkozik arra, hogy a magyarságot a nemzetiségekkel szemben a városi magyar kulturközpontok védelmezték. De egyébként is elő kell segíteni a városok fejlődését, mert a magyarságnak a városi, a nemzetiségeknek a községi szervezetben van erejük. Addig is tehát, míg az új városi törvény elkészül, indítványozza, hogy az elveszett városok helyett a 10,000-nél több lakossal bíró nagyközségeket alakítsák át rendezett tanácsu várossá. A szentesi Alföldi Ujság ezen cikkhez azt a megjegyzést fűzi, hogy a városok alakítása nemcsak a magyarság védelmét jelentené, hanem a sok állásnélküli tisztviselő közül a városigazgatásra a leghivatottabbak elhelyezését. Főként pedig a városi szervezetben a nagyközségek ipari és mezőgazdasági központokká alakulnának és ilyen nagyszabású gazdasági szervezetben sokkal nagyobb anyagi előnyöket érhetnének el. Mi pedig azt a megjegyzést fűzzük mindezekhez, hogy ne várjuk a sült galambot, hanem tegyünk meg mindent, hogy Szarvas mielőbb várossá emeltessék.

— **Tányérozás már.** A hivatalos lap vasárnapi száma közli Hegedüs pénzügyminiszternek a jövedelemadóról és vagyonadóról szóló törvénycikkek végrehajtása tárgyában kiadott utasítását. Az utasítás csak 65 §-ból áll, de ennyi is éppen elég ahhoz, hogy ne valami kellemes csiklandozást érezzünk a bőrünkön, illetve a zsebünkön. Mert a már életbelépett utasítás megjelenését most már hamarosan fogja nyomon követni az említett adók kivételése és behajtása is. Szóval kezdődik a „tányérozás“.

— **Fürdő — jéggyár.** A község agyonépített beltelkén egymás mellett áll a fürdő és a jéggyár épülete. Mig azonban a bérlő által jó karba hozott és állandóan tisztán tartott fürdőben a nagy hőség elől menedéket keresők állandóan élénk életet varázsolnak a fürdő kútjának, addig a szomszédos jéggyár jégtelenül is jeges komorsággal mélységesen hallgat, abszolute mit sem törődve azzal, hogy a kánikula kűszöbén egy csöpp jég nélkül állunk. Nagyobb baj ennél az, hogy ezzel nemcsak a jéggyár, de amint látszik, az illetékes tényezők sem törődnek, nagy hátrányára a közéletmezésnek és nagy veszélyére a közegészségnek.

— **Főispáni megbízatás.** Ráday belügyminiszter Egán Imre felmentésével egyidejűleg megbízta dr. Daimel Sándor alispánt a főispáni teendőik ellátásával.

— **Kántorválasztás.** Az öcsödi ref. egyház június hó 12-én kántort választ. Nyolcan pályáztak idáig. Zeneszakértő Léviusz Ernő, énekszakértő Sinkovicz János szarvasi kántor lesz.

— **Vörösszallagos bál Öcsödön.** Az öcsödi Általános Népkörben pünkösdi másodnapján bál volt a rokkantak javára. Eddig rendben van. De azt már igazán nem találhatjuk rendjén valónak, hogy a bálterem vörös szallagokkal volt díszítve, sőt a rendezők karszallagja is vörösszínű volt. Annál inkább sem, mert tudvalevő, hogy Öcsödön éppen ez a kör volt a kommunizmus főfészke, s így alaposan feltehető, hogy ez a vörösszínűsködés demonstratív volt, aminek pedig ma aligha van helye. Reméljük, hogy a hatóság erre a rendezőseget ki is fogja oktatni.

— **A kormány leszállította a benzint árát.** A pénzügyminiszter legújabban úgy mezőgazdasági, mint ipari szempontból rendkívül fontos üzemanyag árának leszállítása iránt intézkedett. Elrendelte ugyanis, hogy az államkincstár tulajdonát képező és a felszámolás alatt álló Ásványolaj Ipari Szövetség útján forgalomba kerülő nehéz benzint ára az eddigi kilogrammonkénti 40 K-ról 32 K-ra, a könnyű benzint ára pedig a kilogrammonkénti 50 K-ról 44 K-ra szállíttassék le. Ezekben az árakban a kincstári részesedés már bennfoglaltatik.

— **260 korona a porosz szén ára** a márka áresése következtében. Ennyibe kerül az ántánt által Magyarország részére engedélyezett importszén Szob határállomáson átvéve.

— **Vidékiek levélben is megszerzhetik a román vizumot.** A budapesti román főkonzulátus közli, hogy azok a vidékiek, akik nem utazhatnak fel Budapestre, ezentul ajánlott levélben is megszerzhetik utlevélükhöz a láttamozást (vizumot). Az utlevélhez sajátkezűleg aláírt kérvényt kell csatolni, amelybe a következő adatokat kell felvenni: Milyen okból kénytelen az illető Romániába utazni? Hová akar utazni? (A helység megjelölése.) Mennyi ideig szándékozik Romániában tartózkodni? Melyik határállomáson át akar Romániába utazni? Milyen címre küldje vissza a főkonzulátus a láttamozott utlevelet? Minden utlevélhez 415 koronát kell mellékelni vizumilleték, kérvénybélyeg, továbbá levelezési és postaköltség fejében. A kellekeknek meg nem felelő utleveleket vizum nélkül küldik vissza feladóiknak. A Budapest területén lakó egyénektől feltétlenül személyes megjelenést kíván a főkonzulátus. A jelentkezők utlevelét a kiosztott sorszámkok rendjében láttamozzák. Mindazoknak — tehát a vidékieknek is — akik visszatelepülési (repatriálási) határátlépő-igazolványt óhajtanak szerezni, személyesen kell jelentkezniük, felszerelve a szükséges okmányokkal, amelyekből világosan kiténik a kérvényező személyazonossága és román állampolgárjoga.

— **Aki egész liter marólugot iszik** Debrecenből írják nekünk: Magyar Etel 18 éves leány egy egész liter marólugot ivott meg öngyilkos szándékkal. Életveszélyes sérüléseivel szállították a közkórházba, ahol borzasztó kínok között meghalt.

— **A gyanus ezresek sorsa.** Schöber pénzügyi államtitkár kijelentése szerint a gyanus ezresek az államnyomda egyelőre visszatartja. Ha végleg kiderült róluk, hogy hamisak, akkor teljesen értéktelené válnak. Ezekért a bankjegyekért az Osztrák-Magyar Bank sem felelős.

— **A cséplőgépnél alkalmazott munkások biztosítása.** Az országos gazdasági munkáspénztár közhírré teszi, hogy minden géptulajdonos bármilyen gépe mellett alkalmazottját az országos gazdasági munkáspénztárnál biztosítani kell s ez a biztosítás kötelező a képesített fűtőre is,

A kerületi munkásbiztosító pénztárnak csak a vizsgázott gépészt kell biztosítani.

— **Felülfizetések.** A szarvasi iparos ifjak önképző körének pünkösdi multságán felülfizettek: Gaál András, Wigner Lajos és Fia 100—100 kor., Povázsay György, Forster Gusztáv 50—50 kor., özv. Csaszivanné-nyomda, Klimaj Mihály, Roszjarovitz János 30—30 kor., Kóczy Mihály 20 kor., Jánovszky N., Rózsa Áron, Nádházy János, N. N., Kelemen Ferenc, Blaskó Pál 10—10 kor. Fogadják ezuton is a kör hálás köszönetét.

Megindulnak a közmunkák.

A gazdasági életben mutatkozó nehéz viszonyok miatt és a meglevő munkaalkalmak fenntarthatása érdekében a kereskedelemügyi miniszter az összes alája rendelt hatóságokat utasította, hogy az 1921—22. évi állami költségvetésben előirányzott közmunkákat és állami megrendeléseket, amennyiben ez még nem történt volna meg, legsürgősebben indítsák meg, illetve adják ki. Együttal intézkedett a kereskedelemügyi miniszter az iránt, hogy az 1921—22. költségvetési évre tervezett közmunkák és állami megrendelések sürgősen készíttessenek elő, úgy, hogy mielőtt a kereskedelemügyi miniszter a pénzügyminiszterrel az 1921—22. év előirányzatára nézve meg egyezésre jut, ami a legközelebbi napokban meg is fog történni, a szóbanforgó közmunkák késedelem nélkül megindíthatók és az állami megrendelések kiadhatók legyenek.

Népszámlálási adatok.

Csonkamagyarország lakóinak vallási megoszlása.

A legutóbbi népszámlálás adatai szerint római katolikus lakosa van Csonkamagyarországnak négy millió kilencszázezer. Vagyis az összlakosságnak hatvan (59.5) százaléka. Vesztett a róm. kath. egyház 5.9 millió lelket.

A reformátusok lélekszáma most 2.100.000 lélek, vagyis 25.2 százalék. Vesztett az ország megcsonkítása útján 600.000 lelket. Az evangélikusok mai száma 610.000, vagyis 6.3 százalék. Vesztettek 700.000 lelket.

A görög katolikus lakosság száma ma 200.000, vagyis 2.2 százalék. Vesztett 1.9 millió lelket. A görögkeleti lakosság száma most 60.000, vagyis héttized százalék. Vesztett 2 millió 900 ezer lelket.

A zsidók száma 520.000, vagyis 5.8 százalék. Vesztésük félmillió. Százalékos arányszám szerint a legkevesebbet vesztettek az elcsatolással a reformátusok. A két protestáns felekezet arányszáma így a korábbi 19 százalékról most 31 és fél százalékra emelkedett.

Esik az amerikai buza ára.

A chikágói börzén újra meg újra nagy áresés volt a júliusra kötendő buzában.

Az elmúlt héten még bushelenként — (egy bushel 27 kiló és 20 deka) — 115 centért kötötték a buzát most pedig már csak 103 centért, az áresés azonban egyre nagyobb, mert Kanadából a legkitünőbb termés híre érkezik, ami a buza árát mindegyik lejjebb nyomja.

Míg az elmúlt héten 4 dollárba került egy mázsa buza amerikai partig szállítva, addig ma már 3 dollár és 55 centért felszérés szerinti mennyiség vásárolható júliusi szállításra.

Ha igaz az, amit Hegedűs hirdet, hogy augusztusra 5 svájci frankot ér 100 magyar korona, akkor a dollár is oly alacsonyan vásárolható, hogy a mai árfolyamának alig a felét fogja érni. — Viszont, ha pénzünk értéke esik, akkor a gabonánk értéke nagyban emelkedni fog s a beszállítás lehetlenné válik.

Egyház. Iskola.

* **Évzáró vizsgák.** A szarvasi ág. h. ev. egyházközség, úgy a belső, mint a külső népiskoláiban az évzáró vizsgák június hó 7-én kezdődnek és június hó 13-án végződnek. Ugyan ebben az időben tartatnak a községi iskolákban a vallás vizsgák is. A belső népiskolák vizsgái délelőtt az ó- délután az új-templomban folynak. A belső vizsgákon elnököl Csermák Elemér szent-tornyai lelkész, a külső vizsgákon pedig Kálmán Rezső-orosházi lelkész.

* **Tanítói értekezlet.** Az evangélikus egyház tanítói kara június hó 1-én délelőtt 8 órakor a Közponli iskola elsősztályu tantermében havi rendes értekezletet tart.

Színészet.

Szintársulatunk eddigi működéséből megállapítható, hogy nálunk a pécsi, szegedi szintársulatok óta ilyen jól szervezett társulat nem működött. Ha a műsor tekintetében emelhetnénk is a mai irányzat szempontjából egy-más kifogást, viszont a társulat nívója, az előadások gondos rendezése és kiállítása, valamint a zenekar tekintetében általában elmondható, hogy mindezek összessége a magasabb és kényesebb igényeket is kielégítheti.

Csudálattal kell, ezzel szemben azonban azt is leszögeznünk, hogy szintársulatunk értékességével szemben színpártolásunk nem áll arányban. Az első két esti előadás óta nem hogy egyszer sejt volt felt ház, de az gyakorta kongott ürességtől. Ami annyival inkább különös, mert hiszen a közelmúltban itt járt negyed-ötöd, sőt semmilyen rangu társulatoknál nem egyszer megtörtént, hogy előadásaira két nappal is előbb kellett jegyet váltani. Ennyire megváltozott volna közönségünk izlése és megromlott volna színpártolása!

Lehet különben, hogy nem ennek, de valótánknak megromlása okozza színpártolásunk csekély mérvét. Mert annyi tény, hogy az az „olcsósági hullám“ a színház helyárain egyáltalán nem érezhető, s feltehető hogyha legalább a 2-od, 3-ad rangu helyek árai mérsékeltenének, esténként nagyobb közönséget látnánk az előadásokon, amelyek az eddiginél sokkalta nagyobb mérvű pártolásunkat méltán megérdemlik.

Az egyes előadásokról — térszűke miatt sajnos csak rövidre fogható — referádáink a következők:

(* **Muzikus leány.** Jarno Georg kedves operettje nagyobb számú közönséget érdemelt volna csütörtökön este. Dicséretére válik Csákyéknak, hogy mégis odaadással, jó kedvvel játszottak. Kár, hogy a zenekar nem tekintette Haydint, nem a hercegi környezetet, nem kedves énekeseinknek elvégre is csak emberi hangját. Egy kissé diszkrétbb kíséret nagyban emelte volna az egyébként kitünő előadás sikerét. (K.)

(* **Elnémult harangok.** Maga a reális élet, erőtlől és szintől duzzadó volt a Rákosi Viktor regényéből átdolgozott e színjáték pénteki előadása. Turay jellegzetes pópája, Poór Miklós nyílt színi tapsot is aratott eminens Simándyja, Cs. Spóner Ilonka aranyos bájjal telehintett Flóricája, Sugár Zalatnayja, Csáky Papp Mózes, Nickiné Sára nénije voltak erős tényezői a kiválóan értékes előadásnak, mely méltán megérdemelte a sűrűn felhangzott tapsokat. (—1—)

(* **A Farsang tündére.** Kálmán Imre szép zenéjű operettje került színre szombaton a címszerepben a közönséget hamarosan meghódított Vida Ilussal. Bájos játéka, kellemes éneke és pompás tánca ezuttal is öregbítette eddigi nagy sikereit. Az előadás élvezetességének rajta kívül jelentős faktorai voltak még Róna (Mützelburg) Nyárai (Meredith), Szücs (Rónai festő), Sugár (Lubitsk). (r.)

(* **Piros bugyeláris.** Kiváló sikere volt vasárnap este Csepreghy kitünő népszínművének. Török uramat Turay alakította mesterien. Méltó párja volt Vida Ilus Zsófia szerepében. Csillag Pált Matolcsi Béla játszotta meg, feltűnést keltvén érzéssel előadott nótáival. Ugyancsak kitünő népdal énekesnek bizonyult Szücs Laci (Kósza Gyurka) is. Igazi huszár káplárt mulatott Nyárai Antal, akit civilben talán el sem lehetett volna képzelni. Jenőfi a jegyző, Sugár az ispán szerepét igen mulatságosan töltötték be. A siker teljes volt, dicséretére minden egyes szereplőnek. (K.)

(* **Szászország.** Igazán nem értettük meg, hogy miért kellett ma ezt az izléstelen, tartalmatlanságtól csak úgy duzzadó, zenéjében is gyenge minőségű operettet műsorra tüzni. Avagy talán Zerkovitz és Faragó uraknál már nem tudnak jobb zeneszerzőre akadni, különösen most, amikor az izlés — hála Istennek — sokkalta jobb irány felé kezd fejlődni ama korszakénál, amelyben nevezett urak és a hozzájuk hasonlóak voltak divatban. A közönség, amely sajnálatlalt nézte a szereplők jobb ügyre méltó fáradozását, nem is tudott felmelegedni és gyér tapsai is csak a szereplőknek szóló udvariassági tapsok voltak. (drs.)

(* **Buzavirág.** Táblás ház előtt mutatta be kedden társulatunk Bus Fekete László 4 felvonásos nagysikerű játékát. A magas színvonalu összjátéknak kiváló tényezője volt Sivó János szerepében Poór Miklós, ki ezuttal is értékes, nagykészültségű és tehetséges színésznek bizonyult. Alakját teljes megértéssel, mély átérzéssel és hatásos kifejezéssel ábrázolta. Alakítása ámbiciózus, komoly és lelkiismeretes munka volt, mely méltán megérdemelte a szarvasi színészet történetében ritkán előforduló azt az ötszöri kihívást, mely játékát a 4-ik felvonás, s azt a sok és meleg tapsot, mely az általa nyújtott művelzetet minden felvonás végén honorálta. Nagy művészi sikerének kiváló osztályosa volt Tompa Irma, ki Viktus-t játszotta elragadó bájjal, keresetlenséggel, kedvességgel és közvetlenséggel. A jeles együttesből különös dicsérettel kell még kiemelnünk Nickiné meleg tónusu Pólikáját, Turay Antal jól jellemzett Bejci Péterét, Takács Margit eleven Széll Kátáját, Nagy László Harsányi Béláját, Matolcsinának a házat állandóan jóízű derűtségben tartott, finom komikomu Schultisznéját és Csáky Antal nyílt színi tapsot aratott orvostanárát, kik az összes többi szereplővel együtt teljes el-

4. oldal.

ismerést érdemlően küzdöttek meg a fényesen értékes sikerért. (drs.)

(*) **Az ezred apja.** Bérletben, de mégis türességtől kongó ház előtt került színre szerdán este „Az ezred apja“ című énekes bohózat. Mulattató komikumát a közönség állandó derűtsége mellett juttaták érvényre a szereplők élükön Nyáray Antal Gelinotte-jával, Turay nagybácsijával, Matolcsiné nevelőnőjével; Nagy Laci tisztiszolgájával. Mellettük Sugár József ezredese, Tompa Irma Lucienne-je és Poór Miklós hadnagya, valamint Vida Ilus Miss Gittá-ja voltak kiemelendő alakjai az ensemble-nak. Utóbbinak Róna Zoltánnal pompásan előadott apache táncát nyiltszíni tapssal jutalmazták. (drs.)

Jövő heti színházi műsor:

Hétfő: Bérlet 9. Éva és a férfiak, vigjáték ujdonság. Itt először. **Kedd:** Bérlet 10. Debrecenbe kéne menni. Ujdonság. Itt másodszer. **Szerda:** Bérletészünet. Biboros, színmű. **Csütörfő:** Bérlet 11. Ripp Van Winkle, operett. **Péntek:** Bérlet 12. Faun, vigjáték. **Szombat:** Bérletészünet. Ezüst sirály, operett ujdonság. **Vasárnap:** Bérletészünetben két előadás. D. u. Tul a nagy Krivánon. Este: Csárdáskirálynő, operettek.

Ipar. kereskedelem.

A Szarvasi Községi Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezet május hó 22-én délután 11 órakor tartotta évi rendes közgyűlését. A gyűlésen részt vett 61 tag 99 üzletléssel. A közgyűlést Mendöl Lajos elnökgazgató nyitotta meg, a jegyzőkönyvet Kelle Sándor vezette. Jegyzőkönyvhitelesítők lettek Vágner Géza és Baginyi József. A közgyűlés az elnök előterjesztése után tudomásul vette a zárszámadásokat s úgy az igazgatóság, mint a felügyelőbizottság a szokásos fentartással a felmentvényt megadta. A tisztajóvédelem hovatfordítására nézve a közgyűlés elfogadta az igazgatóság javaslatát. Végül a közgyűlés megválasztotta a felügyelőbizottságot; a felügyelőbizottság tagjai: Felzer József, Kello Guszláv, Rác Pál, Gaál Ferenc, Czinkóczy György, Szrnka Mihály és Tömörkényi Dezső. A szövetkezet tagjainak száma 1920. év december 31-én 2350 volt. A fogyasztási szövetkezet tekintettel az elmúlt év nehéz viszonyaira igen gyönyörű eredményt ért el. Nálunk — sajnos — a szövetkezeti eszme lassan tud gyökeret verni. Néptünk legnagyobb része még most sem tudja, felfogni azt az alapigazságot, hogy a szövetkezeti eszme diadala, egyben a keresztény Magyarország diadalát jelenti. Hogy néptünk megszabaduljon a vérszopó nádalyoktól, szövetkeznie kell. Épp ezért e helyen is fölhevítjük polgártársainkat, hogy minél többet lépjenek be a fogyasztási szövetkezetbe. Minden szövetkezeti tag egy-egy hárcosa a keresztény Magyarországnak. Egyben felhívjuk a szövetkezet vezetőjét, hogy tartsa propagandá előadásokat a szövetkezeti eszme fontosságáról.

S P O R T.

A szarvasi járási testnevelési bizottság, élén dr. Schauer Gábor főszolgabíróval, neki fogott a munkának, hogy városunkban a viszonyok folytán pangásnak indult testnevelés ügyét előbbre vigye. Jelenleg az új sporttelep felépítésén dolgozik, amelyet rövidesen módjában lesz rendeltetésének átadni.

Sportoló ifjuság addig is kiltartás! A főgimnáziumot is felszólította a bizottság, hogy segédkezést nyújtson a nemzet felépítését biztosító nagy munkában. A tanári kar úgy határozott, hogy nem fog részt venni benne.

Miért! Ugy tudjuk, az intézetnek nincsen sporttelepe. A község pedig a népkerti kört nem engedi át sportcélokra, ha kész az új sporttelep. Igen helyesen.

A Szimtká szép reményekre jogosító ifjuságának testnevelésügyét befolyásolni lát-szik az a körülmény, hogy a főgimn. tanári kara az eddig használatra átengedett tornatermet megvonta azzal az indoklással, hogy kopik a padló meg a szerek. Az természetes. De másutt is így van az. S mégis minden egyesüllet azt használja. A Szimtká eddig sem zárkózott el attól, hogy használati díjat fizessen. Csak a hetekben 3 heti használatra nemcsak a villany fogyasztását fizette meg, de 100 K-val járult hozzá a vezeték kopása címén is. A jövőben is kész örömmel járult volna hozzá minden összeggel, mert zászlajára a munkát nemcsak jelmondatul írta, de dolgozni akar és dolgozik is szépen.

Ifjak ne csüggedjétek, hanem jöjjetek el e hó 27-én este 8 órakor az Árpád nagytermébe, ahol megkezdjük a július közepén tervbe vett nagyszabású házi versenyünk előkészítését. Ha a vasakarát, a munkára készség meg van bennetek, mint ahogy meg is van, akadály nincs előttetek.

Vívó tanfolyam naponta 6—8-ig nem a tornateremben, hanem I. ker. 116. szám alatt, szerda és vasárnap kivételével. Beiratkozni lehet bármikor. A vívók érdekében közöljük ezt, de megnyugtatóul is néhány ugynevezett „sportbarát“ aggodalmait eloszlatandó.

A „Szarvasi Ujság“ panaszkönyve.

E rovatban közérdekű közleményt díjtalanul közölünk, de a felelősség a beküldőt terheli.

Utazás Szarvasról.

Tekintetes Szerkesztőség! Hétfőn délután Orosházára akartam utazni. A vasuti pénztár előtt még vagy 20—30-an állottunk, amikor bejött a vasuti főnök ur és kijelentette, hogy „tessék jegy nélkül beszállani.“ E felszólítás folytán be is szállottunk az indulásig még 5—6 percig az állomáson vesztegelt vonatba, amelyben a kalauz bennünket, akik a főnök ur felszólítására szállottunk fel jegy nélkül, a jegy dupla árának megfizetésével akart megbírságotolni. Természetes, hogy az előzmények után ezen felháborodtunk, s minthogy illetéknép a dupla ár megfizetésére nem voltunk hajlandók, mintegy 20-an itthon is maradtunk. Tisztelettel kérdem ezután, hogy ha lehet is, de szabad is-e ilyesminek megtörténni. Vagy csak Szarvason? Gróf György, borbélymester.

Regényesarnok.**A granadai rózsza.**

Írta: Jean Rameau

Egyszerre azonban megakadt tekintete egy csinos külsejű kastélyon, mely egy halom lejtős oldalán feküdt és nagy vadas kerttel volt körülvéve. Jobbra a kastélytól, kelet felé, emelkedett egy szürke fal, amelyben Márton barátja azonnal fölismerte a saját zárdájának kerítését. Magas fák indultak ki a kastélytól és elvezettek csaknem egészen a klastromig.

Lázár összerézzen.

— Ezeket a fákat gyakran láttam — mondta magában — s árnyékukban haladt el tegnap az a láthatatlan nő, aki dalolt. E fásor közé dobtam én az almát.

Valami homályos remény támadt szívében Gyorsan ment azon szelíd külsejű fák irányába. De csakhamar ismét elfogta a kétely és az aggodás.

— Nem ismerem senkit a kastélyban — mormogott csüggedten . . . De ismerem ott egy fiatal lányos hangot, mely nagyon csinos és csak olyan lényé lehet, aki nagyon jó és könyörületes.

Még jobban sietette lépteit s olyan ösvényre lért, amely úgy látszott, hogy az uri lakhoz vezet. S minél közelebb jött,

annál inkább bizott az ismeretlenben, a kinek dala annyira meghatotta.

— Ez a hang komoly kárpotlással tartozik nekem, folytatta a magánbeszélgetést. — Hisz ő okozta minden bajomat. Vagy tán nem ő dobta a falon keresztül az almát, ami annyira megzavart, hogy kénytelen voltam Mártonnak szívemet kiönteni? Szép dalnoknő, tegnap fél almával ajándékoztál meg, nem adnál ma 400 frankot kölcsön?

Az ösvény most cserjésen vezetett keresztül. Mikor ép a bozótnak kellő közepében volt, Lázár a távolból megszólaló zárdabelieket imára szólította. A fiatal trappista a bokrok mögé vonult, letérdelt a fűre és forró imában könnyített szívében. Imádkozott az ismeretlen énekesnőért, aki meg fogja segíteni a szegény Mártont súlyos helyzetében.

Folyt. köv.

Szarvas nagyközség előljáráóságától.
4781—1921. ikt. szám.

Hirdetmény.

A Szarvas község területén gyakorolható vadászati jog 1921. évi február 1-től 1927. január 31-ig terjedő 6 egymásutáni évre Szarvas község község-háza nagytanácsstermében folyó évi június hó 23-án délelőtt 9 órakor tartandó nyilvános árverésen hasznosbérbe adatik.

A vadászati területek beosztása, az árverési feltételek, valamint a kikiáltási ár a községi főjegyzői irodában megtekinthetők. Az árverésen résztvenni szándékozók a kikiáltási ár 50%-át bánatpénzül letenni kötelesek.

Utóajánlat nem fogadtatik el.

Szarvas, 1921. évi május hó 21-én.

Mold Béla s. k. Pribelszky Pál s. k.
h. főjegyző. bíró.

Egy jó karban levő

fekete hintó eladó III. ker. 125. hsz. a. 1—2

Legalkalmasabb **bërma** ajándék 1 szép imakönyv. Ha tehát egy ilyenre szüksége van, ne sajnálja fáradságát, menjen **Nagy Sándor** könyv- és papírkereskedőhöz és nézze meg imakönyv raktárát, amennyiben nála különböző diszítésű és kivitelűek kaphatók, ugyanint: bársony, selyem, bőr és vászon kötésben. Különös figyelmet érdemelnek a gyönyörű Dr. Bangha félek, amelyek eredeti kiadói árban 48 koronától 500 koronáig kaphatók. Más kiadásuk pedig már 25 koronától feljebb. Ezekon kívül igen szép kivitelű ifjusági könyvek is nagy választékban szintén kiadói áron kaphatók. 2—3

RÓMER PÁL
asztalos és temetkezési vállalkozó

SZARVAS.

I. ker. Deák Ferencz-utca 87 sz.

Andrássy Dezső és Társa

építészeti vállalati és szállítási irodája
SZARVAS, I. KERÜLET 144. SZÁM.

VÁLLAL: építeltervezést és felépítést. háztalározást, épület átalakításokat, gyár és raktár építkezéseket.

SZÁLLIT: meszet, cementet, homokot, téglát, burkolólapokat, kavicsot, kátránypapírt, gipszet, épületfát, palát, fedélcserpepet, tűzifát és szenet. Házát, telket keresvevői részére.

2—13